

KURJER LITEWSKI

w W I L N I E dnia 26. Grudnia V. S. R O K U 1808.

S. PETERSBURG V. S. D. 14 Grudnia. Dalsze czynności Woysk Rossyiskich w Finlandyi. Punkt 1. Armia Szwedzka po utwierdzeniu niniejszej konwencyi, ustąpi natychmiast za granicę Uleaborgskiej Gubernii i rozłoży się za rzeką Kemmy zostawiwszy oba iey brzegi w mocy Rossyjskiej, w linii Paisiwaara, Mustisaara, i Perkawaara. 2. Armia Szwedzka ustąpi z Uleaberga w ciągu dni 10 od podpisania tej konwencyi to jest nie później jak dnia 17 V. S. a 29 N. S. M. Listopada, a Rossyjska Armia zajmie nazajutrz: z ustąpionej przestrzeni wynidą Szwedzi podług przepisanej Marszruty: lecz jeżeli nie przewidziane przyczyny, jako odliga, rzek wylewy, i dalsze, staną się w marszu przeszkodą, Rossyianie przyjmą to na uwagę i dadzą czas potrzebny Armii Szwedzkiej do zwyciężenia tych przeszkod. 3. Tylna straż Szwedzka pilnować się będzie ustanowionej marszruty, azatym wszystko to co przednia straż Rossyjska znajdzie zostawionego przez Armią Szwedzką z niedostatku koni, z przyczyny czasu krótkiego, jako to chorych, magazyny i t. d. poczytano będzie za prawną zdobycz. 4. Armia Szwedzka przyrzeka nie niszczyć ani rozdawać mieszkańcom, ani przedawać magazyny, któreby była przymuszona zostawić. 5. Armia Szwedzka zabierać z sobą nie będzie ani z Uleaborga ani z drugich miejsc, które osadza, Archiwów, Urzędników Cywilnych, ani cokolwiek z tego co należy do Dziel tej Prowincyi. 6. Armia Szwedzka uwolni wszystkich Linomanów, Pastorów, i drugich Urzędników, oraz Obywateli, których z miejsc przez siebie opuszczonych uprowadziła była, przytem powróci im konie ich i wszystko to co ich jest własnością, jeżeli nato sami się zgodzą. 7. Ta konwencya potwierdzona będzie przez Główno-komenderujących obu Armii, i zamiana nastąpi nie później jak iutrzejszego wieczora, Olkioki Ru 1808. Listopada 7. V. S. a 19 N. S.

G. L. Graff Kameński 2, za otrzymane przez niego zwycięstwa pod Kourtan i Erowais, skutkiem których opanował całą Wazowską Prowincję, w nadgodę oraz znamienitych czynów, które okazał ciągnąć do Uleaborga, i którymi uzupełnił zajęcie przez woyska nasze W. X. Findlandzkiego, namyślnościwiey ozdobiony Orderem S. Męczennika i Zwycięzcy Jerzego 2. klasy. GL. Tuczakow w nadgodę pożytecznych trudów, które nie pomnąc na słabe zdrowie poniósł w terazniejszej kampanii, otrzymał Order S. Alexandra Newskiego. Po zajęciu Uleaborga dostało się nam w zdobyczy wojennej Dział żelaznych 18. różnego wielkiego i małego kalibru, część prowiantu i do 2000 ka-

rabinów. Wniewolę wzięto 1200 chorych po między którymi jest 15. Officerów.

Ukaz J. J. Mości Samowładnającego Całą Rosyą z Rządzącego Senatu. W Jmiennym J. J. Mości najwyższym Ukazie, Rządzącemu Senatowi 28. Pazdziernika danym własną ręką J. J. Mości podpisanym, wyrażono: Znaydując, że niektóre kancelaryów dochody i poszliny, w Sądownictwach przy aktykowaniu albo przyznaniu zbierane, nie mają dotąd pewnego postanowienia, i różnie od iednychże aktów odbierają się, w iednych miejscach więcej w drugich mniej, przez co wkradają się częste nadużycia u partykularnych i w skarbie NASZYM; przeto dla uprzątnienia tych nieprzyzwoitości, i zrównania w całym Państwie raz na zawsze w iednym stosunku dochodów ROZKAZUJEMY: najprzód na miejsce biorących się do skarbu NASZEGO od praw przedażnych, zapisów darownych i tym podobnych aktów równą moc i skutek mających, poszlin po pięć procentów od sta, z ceny kupujących się albo innym sposobem od iednego właściciela do drugiego przechodzących Dóbr, odtąd brać po sześć procentów, w stosunek biorących się od pożyczonych w skarbie kapitałów, postanawiając odtąd ten procent prawnym i między partykularnemi ludźmi na summy od iednych drugim pożyczane, za które kredytorowie mogą także brać po sześć procentów od sta. Od zapisów na poddanych uwalniających się na swobodnych rolników, dla większego ulżenia ich bytu, nie brać odtąd żadnych poszlin, ani od poddanych ani od tych którzy ich uwalniają. Powtórę wybierane podług pierwszych ustanowień przy napisaniu Praw przedażnych, zapisów darownych, testamentowych legacyi, i drugich tym podobnych aktów różne i pod różnym nazwaniem Kancellaryi dochody od pisma Praw, od zapisania w księgę, za pieczęć, i za superuiące w piśmie stronicy, wszystkie generalnie na zawsze odmienić, jako nie równe, różnym rachunkom i tłumaczeniom podlegające; a na miejscu tego od każdej przedaży, darownego zapisu, testamentowej legacyi i tym podobnych aktów, przy samym ich przyznaniu albo zaiawieniu, brać bez żadnego rozrachunku w piśmie, stronicach, równą liczbą po dziesięć rubli i niczego więcej nadto nie płacić ani wymagać. Potrzebie dla ukrócenia tego że nie którzy chcąc po skończonym swoim życiu, przenieść ich majątek podług ustaw Państwa NASZEGO, w ręce swoich kuzynów, którzy prawa następstwa po nich nie mają, albo w ręce obcych ludzi; (w tym przypadku biorący się w possessyą majątek nie jest już z natury rzeczy sukcesyą, lecz dobrowolnym i prawnym ustąpieniem albo iego darem) iednak

piszą zamiast darownego zapisu, testamentowe legacje dla uniknięcia od opłaty do skarbu NASZEGO Poszlin ustanowionych od darownych zapisów, brać odtąd z Dóbr nie ruchomych i pieniężnych kapitałów, spadłych i nabytych, które testamentowymi Aktami legują się nie najbliższemu, i wprostey oraz bez pośredniej linii od Testataryusza nie będącym następcą, lecz dalszym mimo blizkich prawnych, albo obcym, poszliny po sześć procentów od sta, odbierając one od wstępującego mocą testamentowej legacji w possessyą zapisanego sobie majątku. Poczwarcie. Cenę nieruchomości majątku objawia podług sumnienia Testator w testamentowej legacji, albo ten który wstępuje w aktualną possessyą legowanego majątku, wszakże co do wsi i Poddanych dwornych cena nie może być mniejsza objawiona jak w ósmym punkcie tego Ukazu postanowiono o przedażach poddanych i ludzi dwornych. Popiąte, Akta dzielcze albo Zapisy i ich kopie z zaświadczeniem Juryzdykcyow wydające się następcom na szlacheckie i kupieckie majątki pisać na herbowym papierze odpowiednim cenie dzielczego majątku sumniennie objawionej przez tych, którzy do rozdziału należą; albo przez tego który postanawia między nimi podział takowy, jak o tem ogólnie przepisano o przedażach wieczystych. Poszósie, Podobnie wszystkie testamenty pisać na wieczystym papierze odpowiednim cenie legowanego majątku, z tą uwagą, jeżeliby kiedy testamenty były napisane nie na wieczystym papierze albo nie podług ceny legowanego majątku, na ten czas przy zawiązaniu testamentu albo w czasie istotnego wstąpienia w possessyą legowanego majątku, potrzebować i zyskiwać to co za herbowy papier podług ceny legowanego majątku należeć będzie. Posiódme, Do Plenipotencyow wszelkiego rodzaju przedstawiających się do Juryzdykcyow na zaświadczenie iako i do tych które prowadzenie dzieł sądowych i appellacyynych porucza się, dla ważniejszej ich pewności przykładć pieczęć tej Juryzdykcyi od której poświadczą się Plenipotencya i uzyskiwać poszlin pieczętnych z kazdey Plenipotencyi po rublu, wyiowszy jednak od tego postanowienia Plenipotencye w różnych przypadkach i okolicznościach wydające się na odebranie wyznaczonych pensyow i gaży. Po ósme, w czasie przyznania przedaży, darownego zapisu, i tym podobnych Aktow równą moc i skutek mających na poddanych z ziemią i bez ziemi pod przedaży lub dar idących, i na ludzi dwornych liczyć duszę skazkową płci męskiej nie mniej jak 100 rubli, przeciwnie duszę płci żeńskiej w połowie, ieneralnie we wszystkich Guberniach Państwa NASZEGO, rozumiejąc co do płci żeńskiej te tylko przypadki, w których ona przedaży się pojedynczo i oddzielnie od płci męskiej, w reszcie postępując przy przyznaniu praw wieczystych, aby istotna przedaży cena bez żadnego uciążenia objawiona była, podług istotnego brzmienia Ukazu Ru 1752. Rządzący Senat rozkazali ten najwyższy J. J. Mosci Ukaz dla wiadomości i powinno go wypełnienia objawić w całym narodzie publicznymi Ukazami. 1808. Listopada 5.

NEAPOL d. 11 listopada. Król Joachim

ustanowił batalion ze 422 zasłużonych i pensynowanych Officyerow, którzy do tych placow pierwsi powołani będą, gdzie najokazalszy przykład karności wojskowej i niepospolitego męstwa dać będą mogli. Drugim wyrokiem ustanowił order dwóch Sycylii, uposażył go dobrami w Królestwie Neapolitańskim leżącemi a dotąd do kawalerow Maltańskich należącemi. Z tych dóbr pozostała część od uposażenia orderu dwóch Sycylii obrócona będzie na wypłatę długow krajowych, na pensyę dla zasłużonych krajowi kawalerow Maltańskich. Trzecim wyrokiem uwolnił mieszkańców wyspy niedawno Anglikom wydartej od opłaty podatkow, do Ru 1810 przez wzgląd na wojenne klęski, których doświadczyć musieli, będąc wojny teatrem. Wezwał artystow do przedstawienia sobie obrazow wystawiających ładowanie na pomienioną wyspę Capree, iey atak morzem, i zdobycie twierdzy, oraz dalszych czynow przez Rycerzow Włoskich i Francuzkich okazanych. Zdobycie wyspy Ponza na czas późniejszy odłożone. W Neapolu zliczono dziś 513 t. mieszkańców, a zatem to miasto po Londynie, Konstantynopolu i Paryżu jest najludniejsze w Europie. Obywatele miasta Chietti w prowincyi Abruzzo, którzy twierdzą że ich miasto od Thetydy Matki Achillesa jest założone, uroczystie obchodzili d. 30 października wstąpienie na tron Króla Joachima.

Eugeniusz Napoleon Wice Król Włoski naysurowiej zakazał komunikacyi z Anglikami. Wszystkie statki któreby dobrowolnie lub pod pretekstem gwałtu były między statkami Angielskimi i z nimi dobrowolną lub zmuszoną komunikacyą miały, konfiskowane będą. Naganił Wice Król Prefektom, którzy stawiających uchorągwi kenskrypecyonistow na ogłoszoną amnestyą, niesłusznie karali. Lucyan Bonaparte mieszkający w mieście stołecznym Toskanii, Florencyi, wyjechał z tego miasta do Państwa Papieżkiego do swoich dóbr. Chęć niektórych rozumieć że oddalenie się jego z Etruryi jest polityczne i tym więcej znaczące im barziej Florencyja była jemu upodobana. O rozruchach w tem kraju przez odezwy G. Menou i Biskupa zgromionych, niema dalszej wiadomości. Oyciec S. w kościele S. Piotra zwyczajne błogosławieństwo rozdawał.

Krające przed portem Livorno Angielskie fregaty i korsarskie statki odpłynęły na głębiny, weszło zatem do portu 30 okrętow ze wschodu z znacznym ładunkiem. W całych Włoszech największa spokojność panuje. Rozruchy w 3 nowych Depar: Królestwa Włoskiego Metauro Musone i Tronto przytłumione zostały przez baczność rządu miast pomniejszych i tęgość głównego Rządcy. G. Miollis Komandor orderu dwóch Sycylii objeżdża brzegi Tybru; oyciec S. rzadko się publicznie pokazuje; utwierdzają się brzegi państwa kościelnego przeciwko wszelkiej napaści.

Król Joachim Napoleon obrachował długi od skarbu obywatelom Neapolitańskim należące się i terminami wypłacić uręczył, wyiowszy długi dawnego Dworu w Palermo dziś rezydującego. Ten wyrok d. 5 października powszechnie w kraju sprawił ukontentowanie. Dnia 12 list Król odprawił

wielką rewią na wspaniałej ulicy Chiaia, od żołnierzy przyjmował skargi i proźby: pogoda piękna powiększała świetność widoku. Rządca prowincyi Abruzzo doniósł iż niema ani iednego więźnia stanu i że zupełna tam spokojność panuje podobneż doniesienia przychodzą z Kalabryi i innych prowincyi. Deputacye prowincjonalne przyjeżdżają codziennie dla zapewnienia Monarchy o nieograniczonym przywiązaniu; nigdy niebył Neapol tak spokojny iak teraz. Kodex Napoleona równo z nowym rokiem exekwować się będzie w całym kraju.

PARYŻ d. 9 Grudnia. Trzynasty dziennik w Hiszpanii w Saint-Martin blisko Madrytu; dnia 2 grudnia 1808. Dnia 29 listopada główna kwatery Imperatora przeniesioną została do wsi Boreguillas. Dnia 30 ze switem Victor X. Bellune stanął u dołu Somo-Sierra. Dywizya 13,000 ludzi z wojska odwodowego Hiszpańskiego, broniła przeyscia przez tę górę. Nieprzyjaciel rozumiał, że go z tego stanowiska wyruszyć niepodobna. Oszańcował był wąwóz, zwany przez Hiszpanow Puerto, i postawił tam 16 armat. 9 reg. piechoty letkiej wieńczył prawe skrzydło na górze; 90ty szedł groblą na dole; a 24 szedł na półwzgórzu po lewej stronie. Generał Senarmont bił z 6ciu armatami. Strzelanie z ręczney broni i dział zaczęło się. Atak Generała Montbrun na czele letkiej konnicy Polskiej, zadecydował bitwę; jeżeli kiedy atak iaki był świetnym to nim był ten; w którym ten regiment okrył się chwałą i okazał, iż godnym jest składać część gwardyi Imperatorskiej: armaty, chorągwie, karabiny, żołnierzy; wszystko zdobyto, odcięto lub zabrano. Ośmiu ludzi z letkiej konnicy Polskiej padło trupem na armatach, a 16tu jest ranionych. Między ostatnimi kapitan Dziewanowski, tak mocno jest ranny, iż prawie jest bez nadziei. Maior Segur, kwatermistrz domu Cesarskiego, atakując wspólnie z Polakami odebrał ran kilka, z których iedna dosyć jest ciężka, 16 armat, 10 chorągwi, 30 wozow prochowych, 200 wozow wszelkiego rodzaju bagażow, kassy regimentow, są owocami tey świetney sprawy. Po między ięncami, których liczba barzo jest wielka, znajdują się wszyscy Półkownicy i Podpółkownicy korpusów dywizyi Hiszpańskiej. Wszyscy żołnierze byliby zostali wzięci, gdyby nie byli rzucili broni, i nie rozbiegli się między góry. Dnia 1 grudnia, główna kwatery Imperatora była w Saint-Augustin, a d. 2 Bessieres X Jstryi z iazdą stanął do koła na górach Madrytu. Piechota nie będzie mogła przybyć iak dnia 3. Doniesienia iakie do tey chwili zebrano każą się domyslać, że miasto zostaje w nieładzie wszelkiego rodzaju; że bramy są zatarasowane. Na tem koniec dziennika 13.

Członki Junty rokoszanow uciekły nocą z Madrytu zostawiwszy lud który uwiedli, nieszczęśliwemu losowi. Zdaie się być pewną rzeczą, iż Imperator wiechał do Madrytu dnia 2 grudnia w rocznicę koronacyi swojej i bitwy pod Austerlitz. Wyrokiem d. 15 Imperator mianował G. Laval wielkim dygnitarzem legii honorowej, Generała Hollenderskiego Chassay ozdobił orderem orła teyże legii, podobnież dał orła Półkownikom

regimentow Badeńskiego i Nassau, przytem rozdał po cztery orderzy na każdy regiment Hollenderski, Baden i Nassau; też znaki dystynkcyi przeznaczył dla wielu, którzy w korpusie Mar: Moncey popisali się w bitwach pod Lezina dnia 26 i 27, mianowicie z regimentow Nadwislanskich Podpółkownikowi Szulcowi, Kapitanowi Stańskiemu, Podporucznikom Wiszniewskiemu i Bardziańskiemu. Nadgrodzonych jest 184.

Bitwa pod Tudela zupełnie rozsypała Hiszpanow, uciekli do Saragosi; lecz wzięci we dwa ognie razem z twierdzą i wodzami Castanos i Palafox madrym obrótom uledez muszą i pójść w krótkce w niewolę. Mar: Moncey ma prowadzić oblężenie. Przyprowadzono d. 2 do Bayonne 1200 ięncow z pod Tudela; Officyerow osadzono w zamku Neuf a żołnierzy podobnych do zbóycow na fregacie: z Pampeluny drugie 1200 przyprowadzono. Dnia 4 oddziałami po 1200 i 1500 przychodzili ięnce Hiszpańscy do pomienionego miasta. Piąty korpus Mar: Mortier X. Treviso zaczął ciągnąć przez okolice Bayonne. Spodziewaia się widzieć tam G. Junot X. Abrantes d. 5; G. Delaborde prowadzący pierwszą dywizyą 8 korpusu, już przejechał tamtędy pospieszając do Hiszpanii do miasta S. Sebastien. Ciągły przechód wojska nadgradza sownie przerwany z Hiszpanią handel; wielka cyrkulacya pieniędzy; do tego korsarze cudow dokazują, niedawno schwytali 7 okrętow bogatych wczora przyprowadzili do Bilbao wielki okręt z produktami osadowemi. Od 2 stycznia przedawać rząd będzie w Bayonne wełnę Hiszpańską codzień po 5000 Kylogrammes aż do wyprzedania 200,000. W Bayonne założono wielkie magazyny z których 6000 wozow prowadzi żywność dla armii.

Imperatorowa ma do pałacu Thuilleries dnia 12 przenieść się i wielką dać ucztę dla Dygnitarzow Państwa. Wielkie gmachy Temple 1200 roku założone, a 1306 przez Templaryusza Jean le Ture zbudowane, na skład oręża przeznaczone, potem na archiwum kawalerow Maltańskich poswiecone, później na publiczne więzienie obroczone, które zdawały się wieki przetrwać, dziś zniżyć się począły, już cztery wieże zbito i dalsze mury dla ozdoby miasta będą zniesione. Rozkazał Napoleon zrobić posag zmarłego Ministra religii Portalis i Senatora Tronchet. Wielu korsarzow sprowadziło wielką do portow zdobycz; korwety przez Imperatora z Bayonne do osad wyprawione szczególnie powróciły nazad; zachęcenie obywatele gotują się do podobney żeglugi. Trzy regimenty z 5 korpusu przez Bayonne do Hiszpanii przeciągnęły. Z Hiszpanii przysłał Napoleon rozkaz aby w kościele Metropolitalnym w tey stolicy państwa odprawiono uroczyste nabożeństwo za tych, którzy na placu bitwy pod Austerlitz krew za oyczyznę przeleli.

Wszystkie klasy obywatelów, wszelkie religie, wszystkie kościoły i wszystkie serca obchodziły dnia 4 Grudnia rocznicę koronacyi. Jakaż epoka może być godnieysza pamięci i bardziey przypomnieć wszelkie wypadki nad tę, w której Francya i Religia, przeniknione uczuciem wdzięczności,

włożyły koronę na głowę Bohatyra, który sam tylko umiał ie zarówno przed żelazem nieprzyjaciół i pugią facyonistów obronić! Wszelako Cesarz w oddaniu sobie nayıpierwszego w świecie tronu, nie tak nadgrode uczynionych iuż przez siebie przysług oyczyźnie upatruie, iako raczey nowy obowiązek, coraz większego uszczęśliwienia oyczyzny. Jakoż każdego roku nowe myśli, nowe prawa, i nowe dobrodzieystwa pomnażają szczęśliwość kraju, i iedną coraz więcej stronników rządowi, który wszelkie partye przytłumił. Kodex cywilny, dojrzały owoc doświada zenia, zabezpiecza wolność, spokoynosć i majątki familii. Kodex kryminalny, dzieło mądrości, zastania niewinność, i stanowi karę dla zbrodni. Już część Europy rządzi się kodexem Napoleona, i tym się dla naszych wnukow, prawnukow, &c stanie, czym był dla nas kodex praw Rzymskich. Skarb iest urządzony; los wierzycieli publicznych, tak dotąd niepewny na zawsze zapewniony. Uczeni, pyszni z mienia naczelnika narodu w gronie swoim, rozszerzają granice umiejętności. Nauki mają zachęcenie w nadgrodach co dziesięć lat rozdawanych, i kunsztasą ich uczestnikami. Wielkie czyny rycerskie woyska Francuzkiego uwiecznią naysławnieysi artyści, czyli raczey, naysławnieysi arystyci chcą uniesmiertelnieć swoje imiona, przywieszając ie do chwały Napoleona i woyska iego. Szlachectwo na nowo utworzone, lecz feudalność na wieki zniesiona. Prawica, nadająca tytuły, oraz przywileie, co iest wielkim dowodem, iz oyciec żołnierzy, iest także oycem oyczyzny, i że wszystko czyni, czego tylko potrzeba dla utrzymania tronu, ale umie ieszcze bardziey kochać i wspierać ludy swoje. Przepysszne pomniki zdobią Paryż i pożyteczne dzieła wzbogacają prowincye. Stolica widzi powstający w nowej swietności i blasku pod głową Dynastyi Napoleonskiej ow stary Luwr, który zdawało się, że nachylił się do upadku z nachyleniem się do niego Królów trzeciej donastyi. Rozkazał Napoleon, na głos iego nowe części miasta przybywają, nowe fontanny wytryskują, nowe pałace i kolumny powstają. Rozkazał, niezliczone kanały przeryniają wszerz i wzdłuż Francją, i ziemię iey użyzniają. Sam Monarcha państwo swoje obieżdża, i wszędzie po drodze wszystko użyżnia. Wyrzekł, a na głos iego zniżają się Alpy i równaia; poiechał, a nie będzie wkrótce Pireneów. Woysko Francuzkie zmaglone isć do Hiszpanii dla poskromienia fanatycznych rokoszanów, wygląda szczegółów uroczystosci i festynów z głębi Francyi na pamiątkę koronacyi wyprawionych, a przysle wzmian Francuzom dziennik nowego zwycięstwa, bo zazwyczaj zwycięstwem tę chwalebną epokę obchodzi. Patrząc na tyle pomników wszędzie się wznoszących, i licząc zwycięstwa przez orła Cezarskiego odniesione, któzby niepowiedział, iz się koronacya przynajmniej przed 50 laty odbyła? kto widział dnia 4 b. m. uciechy i rozrywki Paryżanow, wywnętrzanie się serc i uniesienia publiczney wesotosci, niepowiedziałżeby, iz tego dopiero dnia odbyła się koronacya?

Dziennik Publiciste umieszczając w dzień obchodu rocznicy koronacyi Cesarza artykuł o zwycięstwach

woyska Francuzkiego w Hiszpanii, a mianowicie o odniesionym pod Tudela nad woyskami Castannos i Palafoxa, tak pisze:..

Otoż to straszny cios zadany tak szybko dwóm woyskom, których szczątki nie będą iuż miały do schronienia się żadney twierdzy, które pozostały bez żywności, bez ammunicyi, a wkrótce pozostaną bez broni! Geniusz woyskowy nie większego nie wymyślił nad te wielkie obróty, odeymujące nieprzyjacielowi wszelkie projekta, wszelką nadzieję ocalenia woyska iego i odmiennej kolei fortuny. Kiedysmy widzieli, iak naysławniejsi taktycy bitney Germanii i współtowarzysze Fryderyka W. do tego przywiedzionemi zostali, iz ruszyć się z miejsca nie mogli, gdy ich od odwodowych twierdz i zagrożoney stolicy odrzynano, możemy się dziwić, że Generałowie Kastylliyscy Arragońscy dokonali zguby swojej w 15 dniach, nieśmiejąc iuż ani kombinować, ani dla zapobieżenia iey kroku uczynić? Walczą ieszcze nasze woyska w Hiszpanii, ale za kilka dni zwiedzać tylko będą Hiszpanią. Co, ieszcze walczą! lecz nie; może się iuż woyna i skończyła zupełnie w tym dniu, który cała Francya święci. Rocznicą koronacyi iest także rocznicą zwycięstwa pod Austerlitz. Jakież rzeki i góry potrafią zastonić resztę woyska Castannosa przed wynurzeniami zapału i chwały, iakie dzień dzisiejszy wzbudza i odnawia!..

Posel Francuzki u dworu Perskiego Gardane przesłał opisanie swego tam przyięcia. Po długiej podróży konno przez mil 620 w dzień przez Astrologa Królewskiego za szczęśliwy obrany wiechała legacya do Teheran stolicy państwa, zaprowadzona przez 4000 kawalerzystow aż do pałacu W. Wezyra. Wypoczowszy udała się do Króla Fetalisza. Ten nosi nagłowie kitkę dyamentową na znak godności Królewskiej, iego złoto lite suknie okryte były drogiemi kamieniami i dyamentami, naysławniejsze dywany, wielkie lustra zdobią salę w której kacie wznosi się tron alabastrowy otoczony urzędnikami trzymającemi naczynia złote i luki osadzone dyamentami. W teyże sali wiele fontan wytryska na marmurowe kadzie. Król dał posłowi tytuł Kana, naygrzeczniej przyioł wyrażając iz nad wszystko Francją poważa; a za naysławniejszy dowod szacunku pozwolił obeyrzeć pałac, co dotąd nikomu niebyło dozwolono. Opisać niepodobno iego ozdoby i piękności. Niezmierny, obszerny, większymi ieszcze otoczony ogrodami, w których cyprysy i Jawory dziwney rosną wielkości. Kolumny z luster wytoczone okrażają pałac i wszystkie drzewa oraz fontanny pokazują, sufity w salach z kryształu odbiają ogrody całe. Wszędzie liczne marmurowe lub kryształowe fantanny. Drzwi z hebanu i konchy w mozaikę są wyrobione: dywany lite złotem haftowane. Król ozdobił posła wielkim orderem, i dwa orderzy Słońca dla Ministra Talleyrand i Sekretarza Maret przeznaczył. Wzioł od posła portret Napoleona przez Andrieux malowany. Pobyt i podróż kosztem skarbowym bezpłatnie odprawiona. Wybrane konie w podarku dla Napoleona tu przybywają. Wspominać nietrzeba, że z tłumaczonych po Arabsku dziennikow znają tam dawno Napoleona.